

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוק מדבש עם פרוש

חלק יא - פרשת קדושים		
יום	וילנא	מתוק מדבש
ראשון	פח ע"א	תב-תו
שני	פח ע"ב	תו-תיב
שלישי	פט ע"א	תיב-תיט
רביעי	פט ע"ב	תיט-תכד
חמישי	צ ע"א	תכד-תלא
שישי	צ ע"ב	תלא-תלז
שבת	צא ע"א	תלז-תמג

לישמיעת שיעורי עמוד היומי
- בלשה קובארדיש -
03.617.11.40

עלון מס' 250 | ראש השנה תשפ"ד

י"ל בעזרה ש"ת ע"י מרכז "מתוק מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

הנהגה מתאזת היצר הרע, מגביר פחו לקטרג עליו בראש השנה

ביומא דראש השנה דאיהו יומא דדינא, דלאו איהו אלא לאינון דלא נטלו מיכלא דאסוּתא, ושבקו לאסוּתא דאורייתא, בגין מיכלא אחרא דאיהו חמץ, דהא ביומא דא דראש השנה, ההוא חמץ סלקא ומקטרגא עליה דבר נש ואלשין עליה, ואיהו קיימא ביומא דא מקטרגא על עלמא, וקדשא בריף הוא יתיב בדינא על פלא ודאין עלמא.

התחזקות בתפלה מבטל הקטרוגים

זכאה איהו מאן דיליף (נ"א דלעי) באורייתא דאתיהיבת בחמש תקונין אלין, לקטלא בהון ליצר הרע, דיצר הרע וחילין דיליה, איהו אסחר לגופא בכל יומא, לאגחא עמיה

מתוק מדבש

להיות מקטרג על העולם, פי נתן לו רשות לקטרג בראש השנה כי מלך במשפט יעמיד ארץ (משלי טו ד), וקדשא בריף הוא יתיב בדין על פלא ודאין עלמא והקדוש ברוף הוא יושב בדין על פל בני האדם ודן את העולם, ומי שנוהר בפסח מאכילת חמץ מועיל לו שיהיה נשמר פל השנה וביותר עתה בראש השנה מקטרוג השטן עליו. (תצוה דף קפג ע"ב, ובביאורינו כרך ח עמ' נג-נד)

התחזקות בתפלה מבטל הקטרוגים

זכאה איהו מאן דלעי באורייתא דאתיהיבת בחמש תקונין אלין אשרי הוא מי שמיגע עצמו בתורה שנתנה באלו החמשה תקונים, [כלומר חמשה מוצאות הפה כדלעיל שם] לקטלא בהון ליצר הרע להרוג בהם את היצר הרע, דיצר הרע וחילין דיליה איהו אסחר לגופא בכל יומא כי היצר הרע והחילין שלו מסבכים את גוף האדם בכל יום, לאגחא עמיה קרבא בכמה חובין דכניש בכל יומא לעשות עמו מלחמה בכח פמה עונות שהוא מקבץ בכל יום, וקריב (דף קלב ע"א) לון פלהו בזמנא דדינא דאיהו ראש השנה לגבי פורסיא דדינא

הנהגה מתאזת היצר הרע, מגביר פחו לקטרג עליו בראש השנה

ביומא דראש השנה דאיהו יומא דדינא ביום ראש השנה שהוא יום הדין, דלאו איהו אלא לאינון דלא נטלו מיכלא דאסוּתא שאין דנים בראש השנה אלא לאותם שלא לקחו המאכל של רפואה שהוא המצה בפסח, וגם ושבקו לאסוּתא דאורייתא עזבו את רפואת התורה כלומר שלא למדו תורה שהיא רפואה לנפש, והתורה היא פנגד המן שהיה מתפארת שהוא התורה שבכתב, ועזבו אותה בגין מיכלא אחרא דאיהו חמץ בשביל מאכל אחר שהוא חמץ, כלומר שאכלו מתאזת היצר הרע, ועל ידי שנהנו מתאזתיו הגבירו כחו כדי שיוכל לקטרג ולהלשין עליהם בראש השנה, ומה שלא נאסר חמץ בראש השנה כדי לדחות את היצר הרע לגמרי, כי דהא ביומא דא דראש השנה כי ביום הזה של ראש השנה, ההוא חמץ סלקא ומקטרגא עליה דבר נש ואלשין עליה זה החמץ שהוא השטן והוא היצר הרע עולה ומקטרג על האדם ומלשין עליו, ואיהו קיימא ביומא דא מקטרגא על עלמא והוא עומד ביום הזה

קָרָבָא בְּכַמָּה חוּבֵין דְּכְנִישׁ בְּכָל יוֹמָא, וְקָרִיב (דף קלב ע"א) לֹון כְּלָהוּ בְּזַמְנָא דְּדִינָא דְּאִיהוּ רֵאשׁ
הַשָּׁנָה לְגַבֵּי פּוֹרְסֵיָא דְּדִינָא, בְּהֵהוּא זַמְנָא צְרִיף בְּר נֶשׁ לְאַתְתַּקְנָא בְּצִלוֹתֵין.

הַמְּלָאכִים לְוַחְמִים נֶגְדַּה הַסְּט"א בְּכַח ד' תְּפִלוֹת דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה

תְּקוּנָא קְדָמָא, לְאַתְקְנָא סוּסוֹן אַרְבַּע, עִם צְלוֹתָא דְּמוֹסָף, וְרִזָּא דְּמִלָּה (חבוקוק ג ח) כִּי תִרְכַּב
עַל סוּסֵיךָ מִרְכַּבוֹתֵיךָ יִשׁוּעָה, וְאַלִּין אַרְבַּע צְלוֹתֵין, וְצְרִיף לְמַלְבָּשׁ לֹון שְׂרִיזוֹן, הָדָא
הוּא דְּכִתִּיב (ישעיה נט יז) וַיִּלְבַּשׁ צְדָק"ה כְּשִׁרְיָן.

צְדָקָה, הָא אֹוקְמוּהַ, צ' תְּשַׁעִים אַמְנִים דְּתִלְזִן מִן א' (דְּאַמִּן), ד' אַרְבַּע קְדָשׁוֹת, ק' מָאָה
בְּרָכוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְכֹלָא אַמִּן, מ"ן תְּשַׁעִים.

וּמֵאֵן דְּלָא אָמַר לֹון, צְרִיף לְכוּן בְּחִמְשׁ סְרִי וּוִי"ן דְּאַמֶּת וַיְצִיב וְנִכּוּן וְקִים וְכוּלֵי, (ועם) א'
מִן אַמֶּת, בְּה סְלִקִין לְחֻשְׁבֵן אַמִּן, וְאִיהוּ רִזָּא יֵאֵהוּדְנָה"י.

מֵתוּק מִדְּבַשׁ

הָדָא הוּא דְּכִתִּיב זְהוּ שְׁכַתוּב וַיִּלְבַּשׁ צְדָק"ה כְּשִׁרְיָן
(פְּרוּשׁ) לְפִי שְׁלֵעֲמִיד לְבַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא יוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשֶׂה
עִמָּהֶם נְדָקָה, וַיַּעֲשֶׂה נְקֻמוֹת בְּאַמּוֹת, לָזֶה אָמַר צו לְשׁוֹן הַנּוֹפֵל בְּגִבּוֹר
הַיִּזְרֵד לְמַלְטָמָה שְׁלוּבֶשׁ שְׂרִיזוֹן.

וּמְפָרֵשׁ צְדָקָה הָא אֹוקְמוּהַ כְּכַר בְּאֵרוֹ הַחֲכָמִים, כִּי מֵלֵת
צְדָק"ה הִיא צ' הֵינֵנו תְּשַׁעִים אַמְנִים שִׁישְׂרָאֵל
עוֹנִים בְּכָל יוֹם, הַנְּרָמִים בְּשִׁתֵּי אוֹתִיוֹת מ' ו' דְּאַמִּן שְׁמִסְפָּרָם
צ' דְּתִלְזִן מִן א' דְּאַמִּן הַתְּלוּיִים מִן א' שֶׁל אַמִּן כִּי הִיא
שְׂרֵשׁ הַמִּלָּה, ד' הֵינֵנו אַרְבַּע קְדָשׁוֹת אַרְבַּע פְּעֻמִּים קְדוּשׁ
קְדוּשׁ קְדוּשׁ שְׁאוּמְרִים בְּכָל יוֹם, ק' הֵינֵנו מָאָה בְּרָכוֹת
שִׁישְׂרָאֵל מְבָרְכִים בְּכָל יוֹם, ה' הֵינֵנו חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה
שִׁישְׂרָאֵל לּוֹמְדִים תוֹרָה בְּכָל יוֹם, אֵלוֹ הַזְּכוּתִים הֵם לְבוּשׁ שֶׁל
מְגוֹן לְחַיּוֹת הַקְּדוּשׁ כְּדִי לְהַמְלִיץ בְּהֵם טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם
הַדִּין. וּמְפָרֵשׁ כִּי וְכֹלָא אַמִּן וְכֹל הַתְּשַׁעִים אַמְנִים נִכְלָלִים
בְּמֵלֵת אַמִּן, כִּי מ"ן מִן אַמִּן הֵינֵנו תְּשַׁעִים אַמְנִים, הַתְּלוּיִים
בְּא' דְּאַמִּן שֶׁהִיא שְׂרֵשׁ.

וּמֵאֵן דְּלָא אָמַר לֹון וּמִי שְׂאִינוּ יְכוּל לּוֹמַר תְּשַׁעִים אַמְנִים
בְּאוֹתוֹ יוֹם, אִז צְרִיף לְכוּן בְּחִמְשׁ סְרִי וּוִי"ן
דְּאַמֶּת וַיְצִיב וְנִכּוּן וְקִים וְכוּלֵי שִׁישׁ בּוֹ חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה
וּוִי"ן שְׁמִסְפָּרָם תְּשַׁעִים, שֶׁהֵם תְּמוּרַת אֵיל מִלְדָּ גְאָמִן, שֶׁהִיא שִׁישׁ
תְּבוֹת הוּא אַמִּן, וַיְכוּן כְּאֵלוֹ עֵנָה תְּשַׁעִים אַמְנִים, וְעִם א'
מִן אַמֶּת, בְּה סְלִקִין לְחֻשְׁבֵן אַמִּן וְעִם הָא' מִן אַמֶּת,
עוֹלִים תְּשַׁעִים וְאַחַד כְּמִסְפָּר אַמִּן, וְאִיהוּ רִזָּא וּמֵלֵת אַמִּן
הוּא סוּד הַשְּׁלוּב שֶׁל יֵאֵהוּדְנָה"י שְׁמִסְפָּרוֹ תְּשַׁעִים וְאַחַד.
(תיקוני זהר חדש דף קלב ע"א ובביאורינו כרך ד עמ' תנה-תנט)

וּמְקָרַב אֶת כָּלִם בְּיוֹם הַדִּין שֶׁהוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה אֶל כְּסֵא הַדִּין,
כְּדִי לְקַטְרַג בְּהֵם עַל הָאָדָם, לְכֹן בְּהֵהוּא זַמְנָא צְרִיף בְּר
נֶשׁ לְאַתְתַּקְנָא בְּצִלוֹתֵין בְּעַת הַהִיא צְרִיף הָאָדָם לְהַתְתַּקֵּן
בְּתְפִלוֹת, לְכַטֵּל אֶת קְטְרוּג הַיִּצָּר הָרַע.

(תיקוני זהר חדש דף קלב ע"א, ובביאורינו כרך ד עמ' תנה)

הַמְּלָאכִים לְוַחְמִים נֶגְדַּה הַסְּט"א בְּכַח ד' תְּפִלוֹת דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה

וְעַתָּה מְבָאָר פְּמָה אַפְגִּים הַנִּכְלָלִים בְּתְפִלָּה, שִׁישׁ בְּכַחֶם לְהַכְנִיעַ
אֶת הַמְּקַטְרַג, וְאָמַר כִּי תְקוּנָא קְדָמָא תְקוּן הַרֵאשׁוֹן
מֵה שְׂצְרִיף לְתַקֵּן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, לְאַתְקְנָא סוּסוֹן אַרְבַּע
לְתַקֵּן אַרְבַּעַה סוּסִים שֶׁהֵם אַרְבַּע חַיּוֹת הַקְּדוּשׁ שֶׁהֵם מְרַכְבֵּת
הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא, שִׁיְהִיו מוּכְנָים לְמַלְחָמָה עִם הַמְּקַטְרַג
שֶׁמְבִיא אֶת כָּל הַעוֹנוֹת לְפָנֵי כְּסֵא הַדִּין, (וְנִקַּט סוּסִים כִּי הֵם
מוּכְנָים לְמַלְטָמָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (מִשְׁלֵי כ"א ל"א) סוּס מוּכָן לְיוֹם מַלְטָמָה,
וְנִקַּט אַרְבַּעַה, לְפִי שְׁמִסְפָּרָתָם הַמְּלָכִים יֵשׁ אַרְבַּעַה סוּסִים) וְאַנּוּן
אַרְבַּע צְלוֹתֵין עִם צְלוֹתָא דְּמוֹסָף וְהֵם סוּד אַרְבַּע תְּפִלוֹת
עִם תְּפִלַּת הַמוֹסָף שֶׁהֵם בְּאַרְבַּע חַיּוֹת, כִּי הַמַּלְחָמָה הִיא
בְּתְפִלָּה, וְאֵלוֹ הַאֲרַבַּע חַיּוֹת הַקְּדוּשׁ לְוַחְמִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עִם
הַס"מ וְהַמְּמָנִים שֶׁלוֹ בְּכַח תְּפִלְתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְרִזָּא דְּמִלָּה
וְסוּד הַדְּבָר נְרָמֵז בְּמָה שְׁכַתוּב כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֵיךָ
מִרְכַּבוֹתֵיךָ יִשׁוּעָה (פְּרוּשׁ) צְקִירֵעַת יֵם סוּף רַכַּז הַקְּדוּשׁ בְּרוּף
הוּא כְּפִיכּוֹל עַל סוּס צְמִרְנָנָת יִשׁוּעָה כְּדִי לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְרִצּוֹנוֹ
לּוֹמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא נוֹתֵן כַּח לְאַרְבַּע חַיּוֹת לְלַחוּם נֶגְדַּ
הַס"מ וְלְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְצְרִיף לְמַלְבָּשׁ לֹון שְׂרִיזוֹן
וְצְרִיף לְהַלְבִּישׁ אֶת חַיּוֹת הַמַּלְחָמָה הַס"מ שְׂרִיזוֹן שֶׁהוּא מְגוֹן,

בְּעֵנִית אָמֵן בְּכֹל כַּחוֹ מְחֻזָּק אֶת חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ

וּמֵאֵן דְּאָמַר לֹזֵן בְּכֹל כַּחוֹ, דְּאִיהוּ אֱלֹהִיִּים, דְּהִכִּי סְלִיק לְחוּשְׁבֵּן בְּכ"ל כַּחוֹ, יְהִיב תּוֹקְפָא לְסוּסוֹוֹן, וְקוֹרְעִין לוֹ גְזֵר דִּינֵוּ שְׁלֵשׁ שְׁבָעִים שָׁנָה, דְּאֲנֹן שְׁבָעִים סְנֵהֲדֵרִין, דְּאִינֹן גְּזֵרִין עַל בַּר נֶשׁ מַה דִּיהָא לִיה בְּכֹל שְׁתָּא.

מְלֵךְ יוֹשֵׁב

בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב עַל פּוֹרְסָא דְחֶסֶד דְּאִיהוּ דְרַחֲמֵי, אֲתָמַר א"ל מְלֵךְ יוֹשֵׁב עַל פְּסָא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחֶסֶדוֹת, בְּהֵהוּא זְמַנָּא (שם ל כ) וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיךְ.

אֲשָׁרֵי הַצְּדִיקִים הִירָאִים מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאִימַת הַדִּין

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, זְכָאִין אֲנֹן צְדִיקָיָא דְאֹלְפֵי אֲרַחֲוֵי דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין לְמִיחָהּ בְּהוּ, וְלְדַחֲלָא מְגִיָּה מִהֵהוּא יוֹמָא דְדִינָא, דְזַמִּין בַּר נֶשׁ לְמִיחָהּ דִּינָא וְחוּשְׁבֵּנָא לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

א"ל מְלֵךְ יוֹשֵׁב עַל פְּסָא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחֶסֶדוֹת, בְּהֵהוּא זְמַנָּא בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן יִתְקַיֵּם מַה שְּׁכָתוּב וְלֹא יִכְנַף (לא יִתְפַּסֵּס עוֹד בְּכַנְף בְּגִדוֹ) עוֹד מוֹרִיךְ וְהָיָה עֵינֵיךְ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ, וְזֵהוּ "וְתִמְלֹךְ אֲתָה הוּא ה' לְבַדְךָ" שְׁלֹא יִתְפַּסֵּס עוֹד בְּקַלְפוֹת, בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.
(תיקוני זוהר חדש דף קלד ע"א ובביאורינו כרך ד עמ' תקד)

אֲשָׁרֵי הַצְּדִיקִים הִירָאִים מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאִימַת הַדִּין

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, זְכָאִין אֲנֹן צְדִיקָיָא דְאֹלְפֵי אֲרַחֲוֵי דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין לְמִיחָהּ בְּהוּ אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים שְׁלוּמִדִּים מִהַחֲכָמִים דְרַכִּי ה' כְּדֵי לְלַכֵּת בְּהֵם, וְלְדַחֲלָא מְגִיָּה מִהֵהוּא יוֹמָא דְדִינָא דְזַמִּין בַּר נֶשׁ לְמִיחָהּ דִּינָא וְחוּשְׁבֵּנָא לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלֹמְדִים לִירָא מִמֶּנּוּ מִחֻמַּת אוֹתוֹ יוֹם הַדִּין שְׁעִתִּיד הָאָדָם לְתַת דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְצוּנוֹ לֹמַר שְׁחוּשְׁבֵּים אֵיף אֲכַעִים לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאַחַר שְׁאֲנִי עֲתִיד לְתַת דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְפָנָיו.

(לך לך דף עח ע"ב, ובביאורינו כרך ב עמ' רסד-רסה)

בְּעֵנִית אָמֵן בְּכֹל כַּחוֹ מְחֻזָּק אֶת חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ

וּמֵאֵן דְּאָמַר לֹזֵן בְּכֹל כַּחוֹ דְּאִיהוּ אֱלֹהִיִּים וּמִי שְׁאוּמַר אֶת הַתְּשָׁעִים אָמֵנִים בְּכֹל כַּחוֹ שְׁהוּא הַשֵּׁם אֱלֹהִיִּים, שְׁהוּא לְשׁוֹן כַּח שְׁהוּא בְּגַבְוֵרָה, דְּהִכִּי סְלִיק לְחוּשְׁבֵּן בְּכ"ל כַּחוֹ אֱלֹהִיִּים עוֹלָה מְסַפְרוּ מְסַפְרוּ בְּכ"ל כַּחוֹ, יְהִיב תּוֹקְפָא לְסוּסוֹוֹן הוּא נוֹתֵן בְּנָה כַּח לְהַסוּסִים שְׁהֵם חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ, לְהַלְחֵם עִם שְׁבָעִים שְׁרֵי הָאֲמוֹת שְׁלַמְעֵלָה, וְקוֹרְעִין לוֹ גְזֵר דִּינֵוּ שְׁלֵשׁ שְׁבָעִים שָׁנָה דְּאֲנֹן שְׁבָעִים סְנֵהֲדֵרִין וְהֵם קוֹרְעִים מִמֶּנּוּ אֶת הַגְּזֵר דִּין שְׁלֵשׁ שְׁבָעִים סְנֵהֲדֵרִין שְׁלַמְעֵלָה שְׁבִהִיכַל הַזְּכוֹת, דְּאִינֹן גְּזֵרִין עַל בַּר נֶשׁ מַה דִּיהָא לִיה בְּכֹל שְׁתָּא שְׁהֵם גּוֹזְרִים עַל הָאָדָם מַה שְׁיִהְיֶה עִמּוֹ בְּכֹל הַשָּׁנָה, וְאֵלוֹ הָאֲרַבְעַת חַיּוֹת הֵם לְמַעְלָה מִן הַסְּנֵהֲדֵרִין, לְכֹן הֵם יְכוּלִים לְבַטֵּל מַה שְׁהֵם גְּזָרוּ.

(תיקוני זוהר חדש דף קלב ע"א ובביאורינו כרך ד עמ' תנט-תס)

מְלֵךְ יוֹשֵׁב

בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב עַל פּוֹרְסָא דְחֶסֶד דְּאִיהוּ דְרַחֲמֵי בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֹשֵׁב עַל פְּסָא חֶסֶד שְׁהוּא פְּסָא רַחֲמִים, אֲתָמַר נְאֻמַר

עצת השי"ת להנצל מקטרונים

תָּא חֲזִי, כְּגוֹנָא דָּא בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְיּוֹם הַכַּפּוּרִים, דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכַח בְּעֵלְמָא, אִיהוּ קָאִים לְקִטְרָגָא, וְיִשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי לְאִתְעָרָא בְּשׁוּפָר, וְלֹאֲתֵעָרָא קוּל דְּכִלִּיל בְּאַשְׂ"א וּמִי"א וְרוּחָ"א וְאִתְעָבִידוּ חַד, וְלֹאֲשַׁמְעָא הֵהוּא קוּל מְגוּ שׁוּפָר, וְהֵהוּא קוּל סְלָקָא עַד אֲתֵר דְּכִרְסִיָּא דְּדִינָא יִתְבָּא, וּבְטַשׁ בְּהַּ וְסְלָקָא.

כִּיּוֹן דְּמָטָא הָאִי קוּל מִתְתָּא, קוּל דִּיעֲקֹב אֲתִתְקֵן לְעֵילָא, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף קיד ע"ב) אֲתֵעַר רַחֲמֵי.

דִּהָא כְּגוֹנָא דְּיִשְׂרָאֵל מִתְעָרִי לְתִתָּא קוּל חַד כִּלִּיל בְּאַשְׂ"א וְרוּחָ"א וּמִי"א דְּנִפְקֵי כְּחַדָּא מְגוּ שׁוּפָר, הֲכִי נְמִי אֲתֵעַר לְעֵילָא שׁוּפָר, וְהֵהוּא קוּל דְּכִלִּיל בְּאַשְׂ"א וּמִי"א וְרוּחָ"א אֲתִתְקֵן, וְנִפְקֵי דָּא מִתְתָּא וְדָא מְעֵילָא, וְאֲתִתְקֵן עֲלֵמָא וְרַחֲמֵי אֲשֶׁתְּכַחוּ.

וְהֵהוּא מְקִטְרָגָא אַעֲרָבִי, דְּחֲשִׁיב לְשִׁלְטָאָה בְּדִינָא וְלְקִטְרָגָא בְּעֵלְמָא, וְחֲמֵי דְּמִתְעָרִי רַחֲמֵי, כְּדִין אַעֲרָבִי וְאֲתֵשֶׁשׁ חִילִּיהָ, וְלֹא יְכִיל לְמַעֲבַד מִיָּדֵי, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָּאִין

מתוק מדבש

כִּיּוֹן דְּמָטָא הָאִי קוּל מִתְתָּא כִּיּוֹן שְׂמִינִיָּה זֶה הַקּוּל מְלֻמְטָה, קוּל דִּיעֲקֹב אֲתִתְקֵן לְעֵילָא אֲזִי קוּלוּ שֶׁל יַעֲקֹב שֶׁהוּא חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת [שֶׁל בְּחִינַת הַתְּפָאֶרֶת] נִתְקַנֵּים וְנִמְתְּקִים לְמַעְלָה, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתֵעַר רַחֲמֵי וְאִזּוּ הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא שֶׁהוּא הַבִּינָה מְעוֹרְרַת רַחֲמִים עַל יִשְׂרָאֵל. דִּהָא כְּגוֹנָא דְּיִשְׂרָאֵל מִתְעָרִי לְתִתָּא קוּל חַד כִּלִּיל בְּאַשְׂ"א וְרוּחָא וּמִיָּא דְּנִפְקֵי כְּחַדָּא מְגוּ שׁוּפָר שֶׁהִי כְּמוֹ שִׁישְׂרָאֵל מְעוֹרְרִים לְמִטָּה קוּל אֶחָד הַכֹּלֵל מֵאֵשׁ וְרוּחַ וּמִים שִׁישְׂרָאֵים יַחַד מִתּוֹךְ הַשׁוּפָר, הֲכִי נְמִי אֲתֵעַר לְעֵילָא שׁוּפָר כְּמוֹ כֵּן נִתְעוֹרֵר לְמַעְלָה שׁוּפָר הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הַבִּינָה, וְהֵהוּא קוּל דְּכִלִּיל בְּאַשְׂ"א וּמִיָּא וְרוּחָא אֲתִתְקֵן וְזֶה הַקּוּל שֶׁהוּא [הַתְּפָאֶרֶת] הַכֹּלֵל מֵאֵשׁ וּמִים וְרוּחַ שֶׁהֵם סוּד חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת נִתְקֵן וְנִמְתְּקֵן, וְנִפְקֵי דָּא מִתְתָּא כִּי כְּמוֹ שִׁישְׂרָאֵי קוּל הַשׁוּפָר מְלֻמְטָה, וְדָא מְעֵילָא לְעֵמֶת זֶה יוֹצֵא קוּל הַשׁוּפָר שֶׁל בִּינָה לְמַעְלָה, וְאֲתִתְקֵן עֲלֵמָא וְרַחֲמֵי אֲשֶׁתְּכַחוּ וְהַעוֹלָם נִתְקֵן וְנִמְתְּקֵן וְרַחֲמִים נִמְצָאִים.

וּמִמְשִׁיף וְאִמֵּר שֶׁעַל יְדֵי הַמִּתְקָה שֶׁל הַשׁוּפָר וְהֵהוּא מְקִטְרָגָא אַעֲרָבִי זֶה הַמְקִטְרָג מִתְעָרָבִי, דְּחֲשִׁיב לְשִׁלְטָאָה בְּדִינָא וְלְקִטְרָגָא בְּעֵלְמָא וְחֲמֵי דְּמִתְעָרִי רַחֲמֵי שֶׁחֲשַׁב לְשִׁלוּט בְּדִין וְלְקִטְרָג בְּעוֹלָם וְרוּאָה שְׁנִתְעוֹרְרוּ הַרַחֲמִים, כְּדִין אַעֲרָבִי וְאֲתֵשֶׁשׁ חִילִּיהָ וְלֹא יְכִיל לְמַעֲבַד מִיָּדֵי וְאִזּוּ מִתְעָרָבִי וְנִחְלַשׁ כַּחוּ וְאִינוּ יְכוּל לְעֲשׂוֹת מְאוּמָה, וְקִדְשָׁא

עצת השי"ת להנצל מקטרונים

תָּא חֲזִי, כְּגוֹנָא דָּא בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְיּוֹם הַכַּפּוּרִים דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכַח בְּעֵלְמָא בֵּא וְרָאָה שְׂפָעִין זֶה נִתֵּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲצָה לְהִנְצֵל מְקִטְרוּג הַשֶּׁטֶן בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה וּבְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׂאִזּוּ מִדַּת הַדִּין שׁוֹלְטָת בְּעוֹלָם לְפִי שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף דִּין לְשִׁפּוּט אֶת הָעוֹלָם, אִיהוּ קָאִים לְקִטְרָגָא שְׂאִזּוּ הַשֶּׁטֶן עוֹמֵד לְקִטְרָג בְּכַח הַרְשׁוּת הַנִּתֵּן לוֹ, וְיִשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי לְאִתְעָרָא בְּשׁוּפָר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים לְהִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל יְדֵי תְּקִיעַת שׁוּפָר, וְלֹאֲתֵעָרָא קוּל וְצָרִיכִים לְעוֹרֵר קוּל הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא [הַתְּפָאֶרֶת], עַל יְדֵי שֶׁהֵם מוֹצִיאִים אֶת הַקּוּל מִהַשׁוּפָר דְּכִלִּיל בְּאַשְׂ"א וּמִיָּא וְרוּחָא שֶׁקוּל הַשׁוּפָר כֹּלֵל מֵאֵשׁ וּמִים וְרוּחַ, אֵשׁ הוּא הֶבֶל הַחַם שֶׁבֵּא עַל יְדֵי תְּגִבְרַת וְחִזּוּק הַנְּשִׁימָה שֶׁל הָאָדָם לְהוֹצִיא הַקּוּל מִתּוֹךְ הַשׁוּפָר, מִים הוּא הֶבֶל הַלַּח שִׁישְׂרָאֵי עִם הַקּוּל, וְרוּחַ הוּא עֲצָם הֶבֶל הַנְּשִׁימָה שֶׁנּוֹפֵחַ הָאָדָם מִתּוֹךְ פִּי דְּרִיךְ הַשׁוּפָר, וְאִתְעָבִידוּ חַד וְנִעֲשִׂים שְׁלֵשָׁה כַּחוֹת אֵלּוּ קוּל אֶחָד עַל יְדֵי שְׂמִתֵּיחֵדִים בְּפִנְיִמִיּוֹת גּוּף הַשׁוּפָר, וְלֹאֲשַׁמְעָא הֵהוּא קוּל מְגוּ שׁוּפָר וְצָרִיכִים לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַקּוּל הֵהוּא מִתּוֹךְ הַשׁוּפָר לְחוּץ, וְהֵהוּא קוּל סְלָקָא עַד אֲתֵר דְּכִרְסִיָּא דְּדִינָא יִתְבָּא וְזֶה הַקּוּל עוֹלָה עַד מְקוֹם הַמַּלְכוּת [הַשְּׂכִינָה] שֶׁשֶׁם נִמְצָא כֶּסֶף הַדִּין, וּבְטַשׁ בְּהַּ וְסְלָקָא וּמְכָה בְּהַּ וּמְעוֹרֵר אוֹתָהּ לְהַעֲלוֹתָהּ לְמַעְלָה בְּבִינָה עַל יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת קוּל הַשׁוּפָר שֶׁל מִטָּה.

עֲלֵמָא בְּרַחְמֵי, דְּאִי תִימָא דְדִינָא אֲתַעְבִּיד, לְאוּ הֵכִי, אֲלֵא אֲתַחְבְּרוּ רַחְמֵי בְּדִינָא, וְעֲלֵמָא אֲתַדֵּן בְּרַחְמֵי.

אִין לְהַשְׁכִּינָה סִיּוּעַ לְהַטְהַר אֲלֵא בְּתַשׁוּבַת הַתַּחֲתוֹנִים

וְדִינָא דְעֲלֵמָא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, עַל יְדָא דְהֵאִי דְרָגָא אִיהוּ, דְּאִיהוּ מְמַשׁ קְיִימָא בְּדִינָא עַל בְּנוֹי בְּהֵאִי עֲלֵמָא, בְּגִין לְאֲתַדְפָּא לְגַבֵּי עֲלֵמָא עֲלָאָה, בְּגִין דְלִית לִיהּ סִיּוּעַ לְסַלְקָא וּלְאֲתַדְפָּאָה, אֲלֵא מַגּוּ תַתְּאִי.

הַדִּין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל הַגּוֹף וְעַל הַנְּשָׁמָה

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה דֵּן כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, גּוֹפּוֹת בְּנֵי אָדָם וְהַנְּשָׁמוֹת, וּפּוֹקֵד אוֹתָם, וְדֵן אוֹתָם עַל כָּל מַה שֶׁעָשׂוּ כָּל הַשָּׁנָה כְּלָהּ. וְתֵאנָא, אֲפִילוּ צְעָדֵי שֶׁל אָדָם נִמְנֵין, וּבָאִין בְּדִין בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ל"א ד) וְכָל צְעָדֵי יִסְפּוֹר.

תַּתְּאִי רַבֵּי יוֹסִי, שְׁלֵשׁ כְּתוּבֵי נִכְנָסִין לְיוֹם הַדִּין, כְּתוּבֵי צְדִיקִים גְּמוּרִים, כְּתוּבֵי רְשָׁעִים גְּמוּרִים, כְּתוּבֵי

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

סִיּוּעַ לְעֲלוֹת וּלְהַטְהַר מֵהַפְּגָמִים אֲלֵא עַל יְדֵי תַשׁוּבַת הַתַּחֲתוֹנִים, וְלִכֵּן הִיא דְנָה אֵת בְּנֵיהּ כְּדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ תַשׁוּבָה וְתוּכַל לְעֲלוֹת אֶל עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. (תְּצוּהוּ דָף קפ"ב ע"ב, וּבְכִיאוּרֵינוּ כַּרְךָ ח עמ' פ"ט)

הַדִּין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל הַגּוֹף וְעַל הַנְּשָׁמָה

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה דֵּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, הֵיִינוּ אֵת גּוֹפּוֹת בְּנֵי אָדָם וְהַנְּשָׁמוֹת, וּפּוֹקֵד אוֹתָם, וְדֵן אוֹתָם עַל כָּל מַה שֶׁעָשׂוּ כָּל הַשָּׁנָה כְּלָהּ. וְתֵאנָא וְלִמְדֵנוּ כִּי אֲפִילוּ צְעָדֵי שֶׁל אָדָם נִמְנֵין וּבָאִין בְּדִין בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב וְהוּא שֶׁכְּתוּב וְכָל צְעָדֵי יִסְפּוֹר.

כְּתוּב בְּסֵפֶר חַיִּים וּמְזוֹן, כִּי לִכֵּן נִקְטַת כָּאֵן אֵת הַפְּסוּק וְכָל צְעָדֵי יִסְפּוֹר, לְפָרֵשׁ לָמָּה לֹא נִבְרָא הָאָדָם בְּכִנְפַיִם, כִּי אִזּוּ כְּשֶׁהָיָה חוֹשֵׁב בְּעִבְרָה, מִיָּד הָיָה מְעוֹפֵף כְּעוֹף לְעִשׂוֹתוֹ, אֵךְ כִּינֵן שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּרַגְלָיו, בְּאִמְצַע הַלּוּכּוֹ יַעֲלֶה עַל רִחוּוֹ רִיחַ טְהוֹרָה וְיִתְחַרֵּט עַל מַחְשַׁבְתּוֹ הַרְעָה, נִמְצָא שֶׁעֲתָה שֶׁהָאָדָם נִבְרָא לְלֶךְ בְּרַגְלָיִם, הוּא עֲתִיד לַתֵּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ לֹא טוֹבָה, כִּי הָיָה לוֹ לְהִתְבּוֹנֵן שֶׁבְּעִבּוֹר זֶה הוּא הוֹלֵךְ בְּרַגְלָיו וְאִינוּ עוֹף בְּכִנְפַיִם שֶׁיִּמְנַע עֲצָמוֹ מִחֻטָּא, וְזֶה שֶׁאָמַר כִּי אֲפִילוּ צְעָדֵי שֶׁל אָדָם נִמְנֵים וּבָאִים לְדִין.

תַּתְּאִי רַבֵּי יוֹסִי, שְׁלֵשׁ כְּתוּבֵי נִכְנָסִין לְיוֹם הַדִּין, כְּתוּבֵי צְדִיקִים גְּמוּרִים, כְּתוּבֵי רְשָׁעִים גְּמוּרִים, כְּתוּבֵי

בְּרִיךְ הוּא דְאִין עֲלֵמָא בְּרַחְמֵי וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דֵּן אֵת הָעוֹלָם בְּרַחְמֵי, דְּאִי תִימָא דְדִינָא אֲתַעְבִּיד שְׂאֵם תֵּאמַר שְׂדִין גְּמוּר נַעֲשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, (וְכַתֵּב מוֹרְנוּ הַרְבַּ חַיִּים וְיִטְאֵל שְׂאֵם גְּרַסִּינָא אֲתַעְבִּיד בְּא' שְׁפִיר טְפִי, וְהַכְּנָנָה שְׂאִין הַדִּין מִתְבַּטֵּל וְנִאָבֵד מִכָּל וְכָל, שְׁסוּף סוּף הֵם יְמֵי דִין לְדוֹן אֵת הָעוֹלָם, אֲלֵא מִתְמַזְג וְנִמְתַּק עִם הַרַחְמִים כְּדִמְפָּרֵשׁ וְאִזִּיל), לְאוּ הֵכִי אִינוּ כֵּן וְלֹא יַעֲלֶה עַל דַּעְתָּךְ זֶה, אֲלֵא אֲתַחְבְּרוּ רַחְמֵי בְּדִינָא וְעֲלֵמָא אֲתַדֵּן בְּרַחְמֵי אֲלֵא מִתְחַבְּרִים רַחְמֵי הַבִּינָה בְּדִין שֶׁל הַמַּלְכוּת וּמִמְתִּיקִים אוֹתוֹ וְהָעוֹלָם נִדוֹן בְּרַחְמֵי.

(וִירָא דָף ק"ד ע"א-ע"ב וּבְכִיאוּרֵינוּ כַּרְךָ ב עמ' תרז-תרמ)

אִין לְהַשְׁכִּינָה סִיּוּעַ לְהַטְהַר אֲלֵא בְּתַשׁוּבַת הַתַּחֲתוֹנִים

וְדִינָא דְעֲלֵמָא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל יְדָא דְהֵאִי דְרָגָא אִיהוּ וְדִין הָעוֹלָם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא עַל יְדֵי מְרַגְּהָ זוֹ שֶׁל הַמַּלְכוּת [הַשְׁכִּינָה], דְּאִיהוּ מְמַשׁ קְיִימָא בְּדִינָא עַל בְּנוֹי בְּהֵאִי עֲלֵמָא שֶׁהִיא מְמַשׁ עוֹמְדַת בְּדִין עַל בְּנֵיהּ כְּעוֹלָם הַזֶּה, וְטַעַם הַדְּבָר בְּגִין לְאֲתַדְפָּא לְגַבֵּי עֲלֵמָא עֲלָאָה כְּדֵי שֶׁתַּטְהַר מִכָּל הַפְּגָמִים שֶׁגָּרְמוּ לָהּ הַרְשָׁעִים, וְאִזּוּ תוּכַל לְעֲלוֹת אֶל עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הַבִּינָה, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה פְּרִנְסָת וּמְזוֹן הַתַּחֲתוֹנִים, בְּגִין דְלִית לִיהּ סִיּוּעַ לְסַלְקָא וּלְאֲתַדְפָּאָה אֲלֵא מַגּוּ תַתְּאִי לְפִי שְׂאִין לְמַלְכוּת [לְהַשְׁכִּינָה]

בינונים, וכנגדן, שלש פחות באדם, פח הנשמה הקדושה, וכח המתאנה, וכח המניעה, מאי פח המניעה, אמר רבי יהודה, פח המגדלת והמניע את הגוף בכל צרכיו.

רבי יוסי בן פזי אומר, בוא וראה רחמנותו של הקדוש ברוך הוא, אף על פי שבית דין של מעלה באין לעמוד בדין ולדון את הבריות, ולהורות לפני הקדוש ברוך הוא זכות וחובה של בני אדם, דתאני רבי יוסי בן פזי, שלש פחות של מלאכי השרת עומדין על הדין ביום ראש השנה, יש מהם שהם מורים זכות לטובה, ויש מהם חובה לרעה.

ותא חזי, רחמנותו של הקדוש ברוך הוא, שנתן עצה להנצל מן הדין, דתניא מאי דכתיב (ויקרא כג כד) זכרון תרועה, לא אשפחנא זכירה (דף יט ע"א) לתרועה אלא האי דאמר רבי יוסי, כתיב (במדבר י ט) וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר וגומר והרעותם וגומר, וזכר לתרועה זו, אמר הקדוש ברוך הוא, הריעו לפני בתרועה זו, שהיא זכרון אותה התרועה, מיד, ונושעתם מאויביכם, פה הוא גוונא.

מתוק מדבש

ומפרש ותא חזי ובא וראה רחמנותו של הקדוש ברוך הוא, שנתן עצה להנצל מן הדין, דתניא פי למדנו בברייתא מאי דכתיב מהו שפתיב זכרון תרועה, הנה לא אשפחנא זכירה (דף יט ע"א) לתרועה אלא האי דאמר רבי יוסי לא מצינו דרשה ישרה לזכרון תרועה אלא מה שאמר רבי יוסי, והוא פי כתיב, וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות ונזפרתם לפני ה' אלהיכם, וזכר לתרועה זו דהיינו לתרועת מלחמה, אמר הקדוש ברוך הוא לישאל, הריעו לפני בתרועה זו בראש השנה, שהיא זכרון אותה התרועה של תרועת המלחמה, מיד ונושעתם מאויביכם, פה הוא גוונא דהיינו פאותו האפן שהוא במלחמה, פי כמו שבמלחמה הזכרון הוא על ידי התרועה, כך בראש השנה כדי שיעלה זכרונו לטובה הוא על ידי התרועה. (זהר חדש בראשית דף יח ע"ב-יט ע"א ובביאורינו כרך א עמ' רפז-רפט)

בינונים, וכנגדן יש שלש פחות באדם, פח הנשמה הקדושה כנגד הצדיקים שהשליטו הנשמה על הגוף וקדשו עצמם במתן להם, וכח המתאנה כנגד הרשעים שהכניעו נשמתם בתאותם, וכח המניעה כנגד הבינונים, ושואל מאי פח המניעה, אמר רבי יהודה, פח המגדלת והמניע את הגוף בכל צרכיו והם הבינונים שמתנהגים לפי טבע תנועת גופם, ואינם מקדשים עצמם במתן להם.

רבי יוסי בן פזי אומר, בוא וראה רחמנותו של הקדוש ברוך הוא, אף על פי שבית דין של מעלה באין לעמוד בדין, ולדון את הבריות, (כ"ג) באים גם בן להורות לפני הקדוש ברוך הוא זכות וחובה של בני אדם, דתאני רבי יוסי בן פזי, שלש פחות של מלאכי השרת עומדין על הדין ביום ראש השנה, יש מהם שהם מורים זכות לטובה, ויש מהם מורים חובה לרעה, וכת השלישית הם הדנים את בני אדם.

שבת דא שירתא

במוסף ראש השנה מזכירים 'מירון' לעודר זכותו

נראה לי רמזו במתני' (ר"ה טז). בראש השנה כל באי העולם עוברים לפניו כבני מרו"ן. היינו כי בראש השנה עובר לפניו ית"ש הזכות לכל באי העולם מבחינת מרו"ן - ציון רשב"י ור"א בנו, דבזכותיה קיימין עילאין ותתאין, והוא צדיק יסוד עולם שעליו מתקיים ובזכותא דהוא חבורא הזהר שגילה לנו יפקון מן גלותא לנאולה שלימה תיקון כל העולמות. על כן בראש השנה שהוא זמן 'וכו תנשא מלכותך' - מלכות כל עולמים, עוברים לפניו כבני מרו"ן.

(שער יששכר חודש אייר מאמר גל עיני י"ח)

לקבלת העלון מודי שבעי יש לשלוח אימיל בכתובת:
3022233@gmail.com

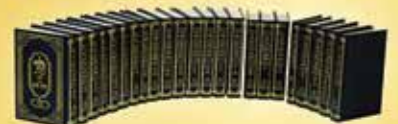
הזהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערנער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)